

ŠE O PTUJSKEM GRŠKEM NAPISU

Fran Alič

Razvozlanje močno okrnjenega grškega napisa na kamnu, izkopanem leta 1952 v Ptuj, se je po zaslugi vseuč. profesorja akademika A. Sovrèta premaknila z mrtve točke (gl. AV VI/1 1955, str. 26 sl.).

Prijatelj prof. Sovrè je sicer spretno dopolnil besedilo, vendar bi rad opozoril na nekatere netočnosti v njegovem branju napisa.

Spčetka se vidi na napisu nekaj nečitljivih potez in zarez — ostankov črk, nato pa v prvi vrsti prva okrnjena črka, ki res utegne biti A, za njo pa jasno in razločno pisani T, ne pa I. Prav tako dvomim, da bi bila za KPIC črka II (začetek imena KPIΣIIINIANΟΣ), pač pa je T, ki se na kamnu dobro vidi, ne da bi s tem trdil, da je Brataničevo in moje branje z dopolnitvijo le kaj drugega kot zgolj domneva.

2. vrsta: Ostanem pri svoji dopolnitvi v AV IV/2 1953, str. 284. Morda je fotografija kamna ukanila Sovrèta, da bere zadnji dve črki kot AY in ne kot AI, ki se na kamnu vidita in otipljeta. Lambda v napisu je označena Λ, ne pa λ.

3. vrsto beremo vsi enako. Za zadnjim E je še okrušen ostanek C, ka-li?

V 4. vrsti bo res držalo EYΣEBIHΣ, ali kam s končnim TATA? Sovrè bere to kot TAF, a na kamnu φ ni viden, razločno pa zadnji A. Ostala njegova dopolnitev te in v začetku prihodnje vrste se mi zdi problematična.

Tudi glede 5. vrste ni različnih mnenj, le da Sovrè ni opazil zadnje črke T, torej AYT...

V 6. vrsti je jasno čitljivo le EYMENE, v okrušenem ostanku te vrste razberem še črke AIA, torej morda le AIA(N).

Oporo pri tolmačenju besedila, lastno ime (subjekt ali objekt), ki ga nisem zasledil pri prvem branju, je odkril prof. Sovrè v besedi NEIAQI v 7. vrsti, ki se veže s finitnim glagolom ΔOΣAN v isti vrsti. Po mojem torej napis med drugim pove to, da »so dali (scil. nebeščani) Neilu nebeško bivališče«. In kaj je z Evzebijo, ako je to res žensko ime?

Res je, da je Brataničeva rešitev »v zraku viseča kombinacija« in moja skromnejša dopolnitev le domneva, res pa je tudi, da Sovretova interpretacija ni povsod točna in dopolnitev ne povsem prepričljiva, posebno še ne v zadnjih dveh vrstah. V 8. vrsti stoji TΩNAE in ne ITΩNAAE. In ali je na grobnem napisu res takega pomena navedba kam in s kom se kdo ženi?

Prav pesniška proza tega napisa in njega krščansko pobožna vsebina vsiljujeta domnevo, da le gre za starokrščanski napis.

Ali bi ne bilo lepo, če bi si ljubljanski strokovnjaki o priliki ogledali ta napis v Ptuj?

ZUSAMMENFASSUNG

Noch über die griechische Inschrift von Ptuj

Der Verfasser gibt seiner Freude Ausdruck, dass sich auch Universitätsprofessor A. Sovrè als kompetenter Fachmann in der Frage der Ptujer griechischen Inschrift äussert (AV VI/1 1955, S. 26 ff.), macht ihn aber auf einige ungenaue Lesungen aufmerksam. Der Verfasser meint, die Ergänzung des Professors Bratanič sei bloss eine Vermutung, aber auch die des Professors Sovrè sei nicht überzeugend. Nach der poetischen Ausdrucksweise und nach dem frommen, christlichen Geist, der die Inschrift durchweht, handelt es sich doch wohl um eine altchristliche Inschrift.